

Sortimentsdag

18 januari 2020 in Boskoop

Om 10.30 uur opent NDV-voorzitter Jos Koppen de bijeenkomst met de hoop op een goed jaar voor de boomkwekerij en dankt hij de KVBC voor de organisatie van de dag. Vervolgens geeft Ronald Houtman een korte uitleg over de aanstaande *Dendroflora* nr. 55, die in de 3^e of 4^e week van februari verschijnt. Het overlijden van redactielid Arjan Laros heeft een grote impact binnen de redactie. Hij had een onconventionele manier van denken wat hij ook luid verkondigde. Hij wordt in de redactie gemist.

De eerste spreker is Gerard van Buiten van de Botanische Tuinen Utrecht, die begint met foto's van Chinese *Epimedium*. Er zijn 40 soorten maar door hybridisatie is het lastig

om de soorten zuiver te houden. Zaailingen worden rigoureus verwijderd. Met prachtige foto's worden de verschillende soorten binnen het geslacht *Podophyllum* (voetblad) en de afgesplitste geslachten *Dysosma* en *Sinopodophyllum* getoond en toegelicht. *Sinopodophyllum* is de Chinese tegenhanger van *Podophyllum*. Opvallend bij *Dysosma* is dat juveniele bladvormen van vierkant in stervormig veranderen. Bestuiving gebeurt door aasvliegen, wat opvallend is omdat de geur meer op rottend fruit lijkt. *Sinopodophyllum* is zelfbestuivend en kruist niet met de andere twee. Alle planten hebben mooi glanzend en stevig blad met daaronder fraaie bloemen. Om die goed te zien moet je wel op je knieën.

Het keuringsrapport van *Hibiscus syriacus* (geschreven door Gert Fortgens) wordt toegelicht door Hans van Gemenen. De laatste keuring van dit geslacht dateert uit 1997, waarbij Harry van de Laar opmerkte dat het goed zou zijn om dit geslacht na acht jaar weer eens tegen het licht te houden. Het werden er 22! Drie zomers lang zijn 57 cultivars gekeurd in de acht deelnemende landen. De planten zijn bij Pépinières Minier (Frankrijk) in 2012-2013 vermeerderd, in 2016 startte de eerste keuring. Van oorsprong komt *H. syriacus*

Dysosma mairei

Foto: Gerard van Buiten

voor in Centraal China. In Finland bleken de planten niet voldoende winterhard. In het rapport staan vijf cultivars met drie sterren waaronder 'Woodbridge', in 1928 op de markt gebracht; acht cultivars met twee sterren, de beste blauwe is 'Azuri' die sinds 1861(!) in de handel is en 'Speciosus' uit 1867; 14 keuringsplanten zijn beoordeeld met één ster. Dit is het Nederlandse rapport, door de betere grondsoort worden keuringsplanten hier een jaar eerder geplant dan in de andere landen. Het uiteindelijke rapport uit alle deelnemende landen is uiterlijk binnen twee jaar bekend.

Na de lunch neemt KVBC-voorzitter Helma van der Louw de leiding over en kondigt Ronald Houtman aan die een verhaal houdt over 'boomvormige wilgen en *Salix* in het algemeen'. De laatste keer dat er uitgebreid aandacht aan *Salix* werd geschonken was in *Dendroflora* nr. 6 (1969) met acht pagina's. Het geslacht is intussen enorm uitgebreid, de variatie in groei loopt van 2,5 cm tot 30 m. In die volgorde is de presentatie van dit geslacht ook opgebouwd. Het verspreidingsgebied bevat het heel noordelijk halfrond. Wilgen hybridiseren gemakkelijk en zijn daarom een nachtmerrie voor taxonomen.

Wilgen zoals knotwilg en griendwilg horen bij de cultuurhistorie van ons land. Knotwilg wordt gesnoeid op circa 2 m ter versteviging van slootkanten, griendwilg snoeit men op circa 25 cm en heeft een moerasfunctie: de bodem kan sneller opdrogen. Wilgentakken zijn te gebruiken voor eendenkooien, manden, schuttingen, zinkstukken en van het hout worden klompen gemaakt. *Salix × rubens* 'Calva' wordt gebruikt voor slaghout bij cricket. Wilgen bevatten *salicine*, een medicinale stof die pijnstillend en koortsverlagend werkt. Het is bekend dat men al in 2000 v. Chr. op wilgenblad of -bast kauwde. De uitvinding van de aspirine dateert van 1899. De aanleiding om een *Salix* artikel in *Dendroflora*

op te nemen is een onderzoek van de TKC tussen 2009 en 2012. Dit rapport is als basis gebruikt, nieuwe soorten zijn toegevoegd en de taxonomie is erbij gehaald. Wilgen zijn uitstekende drachtplanten (planten die nectar en/of stuifmeel leveren voor onder andere bijen), alleen al daarom verdienen ze onze aandacht.

Tot slot behandelt Cor van Gelderen de stand van zaken betreffende de Nederlandse Planten Collecties. Er zijn ruim 100 collecties en het aantal breidt nog langzaam uit. Voorwaarde voor toekenning als collectiehouder is dat de collectie te bezoeken is en dat de kennis over het geslacht gedeeld wordt. De collectie is het belangrijkste, het gaat niet om de persoon. Als verzamelaar wil je bijdragen aan de mondiale verspreiding, financieel gewin is er niet bij. In Vlaanderen staan enkele gastcollecties onder andere *Lagerstroemia*. Er wordt gewerkt aan een nieuwe website met nauwkeurige beschrijvingen van de planten als referentiekader met de juiste informatie.

Helma van der Louw sluit de dag af met dank aan de sprekers. □

Salix fragilis 'Bullata' in Sigtuna, Zweden

Foto: Ronald Houtman

